

Tilannekatsaus / Kemin kotihoitokeskuksen henkilöstö

Perusturvalautakunta 25.01.2022 § 5

Valmistelu

Hoiva- ja hoitotyön päällikkö Rita Oinas, kotihoidon palvelupäällikkö Riitta Nahkiaisola

Perusturvalautakunta käsitteli 14.12.2021 § 81 kotihoidon tilannetta kuullen henkilöstöä eri ammattiryhmistä. Henkilöstön kuulemisesta ja keskustelusta tehtiin lista kehitettävistä tai seurattavista asioista, joista raportoidaan perusturvalautakunnalle säännöllisesti.

Lisäksi perusturvalautakunta käsitteli 5.10. § 33 Lapin aluehallintoviraston selvityspyyntöä ja lausuntoa kotihoidon tilasta ja edellytti raportoitavan joka toinen kuukausi sairaspöissaolojen ja poikkeamailmoitusten (HaiPro-ilmoitusten) määrien kehittymisestä.

Kehitettävistä asioista edellytettiin ensi vaiheessa toteutettavan hoito- ja työvälineisiin liittyvien puutteiden ja epäkohtien korjaaminen. Näiden osalta todetaan, että kotihoidon käytössä on 13 leasing-/vuokra-autoa.

Lokakuussa 2021 on tilattu näistä autoista kaksi, joiden toimitusta edelleen odotetaan käyttäen tilapäisiä vuokra-autoja. Tarvearvion mukaan joustavuutta lisäisi vielä 2 autoa, joiden toimitus toteutuu aikaisintaan syksyllä. Lisäksi viikonlopuiksi voidaan tuoda kotihoidon käyttöön virka-aikana muiden ammattihenkilöiden käytössä olevia autoja. Kahden lisäauton leasing-kustannus on 1370€/kk. Autojen pysäköintipaikat Tietotalon parkkihallissa maksavat jatkuvana kustannuksena yhteensä 80 € / kk.

Lähihoitajat toivat esille, ettei heillä ole riittävästi hoitovälineitä käytettävissä kotikäynneillä. Kartoituksen ja arvioinnin mukaan hoitovälineitä varataan ja hankitaan lisää niin, että työntekijällä (65 työvuorossa yhtä aikaa) on aina mukana hoitovälinelaukku/-reppu, jossa on asiakkaan voimien arviointiin ja seurantaan soveltuva hoitovälineistö. Laukku sisältää verenpainemittarin lisämansetilla (kustannusarvio yht. 2 538,25 €) ja verensokerimittareita mittaussiuskoineen (yht. 276,25 €) sekä pientarvikkeita kuten kuumemittari, taskulamppu, mittanauha (yht. 2 600,00 €) Hoitovälinelaukkuun/-reppuun sisällytetään myös pieni ensiapupakkaus mahdollisia työtaturmatilanteita varten (yht. 487,50 €).

Lisäksi välineiden ja laukkujen säilytykseen hankitaan lukittavat säilytyskalusteet. Laukkujen/reppujen ja kalusteiden yhteishankinta-arvo on n. 5 700,00 € (alv. 0%). Hoitovälinehankintojen ja -tarvikkeiden sekä säilytyskalusteiden kokonaishankinta-arvon arvioidaan olevan n. 11 600,00 euroa. Hankintojen valmistelu on käynnissä.

Tietokoneiden ja mobiililaitteiden yhteiskäyttöä tehostetaan. Työpisteiden lisääminen ei nykyisiin tiloihin ole mahdollista. Sen sijaan tablet-laitteita voidaan uusia ja lisätä. Tämä mahdollistaa paikkariippumattoman kirjaamisen, mm. RAI-arviointien tekemisen kotikäynnillä. 10 tablet-laitteen hankinnan kokonaiskustannus on n. 2580,00 € (alv. 0%). Viestinnän ja tiedon kulun edistämiseksi hankitaan työskentelytiloihin myös digitaalisia näyttöjä/screeenejä, joissa on ajankohtaisia sisältöjä mm. tiedotteita ja ajankohtaisesti huomioitavia asioita. Nykyisiin tiloihin rakennettavan järjestelmän ensimmäinen, alustava kustannusarvio on hankintojen osalta n. 2 400,00 € (alv 0%), lisäksi tulee jatkuvia kustannuksia laitteiston

leasing-vuokrasta n. 100 € / kk sekä käyttöönottoon liittyviä mm. asennuskustannuksia.

Sairaspoissaolojen kehittymiseen organisaatiomuutoksen jälkeen vaikuttaa toimintaympäristön tilanne; koronasta johtuvat poissaolot, altistukset ja karanteenit, jotka ovat voimakkaassa kasvussa. Sairaspoissaolopäiviä on kotihoidossa ollut lokakuussa yhteensä 147, marraskuussa 323 ja joulukuussa 374. Poissaoloja päiväkohtaisesti oli lokakuussa keskimäärin 4,7, marraskuussa 10,8 ja joulukuussa 12,1. Alkuvuoden (1-6/2021) poissaolojen keskiarvo oli 9,6 poissaoloa/pv. Sairaspoissaolot ovat siis kasvaneet loppuvuonna ja alkuvuodesta 2022 tilanne näyttää jatkuvan.

Taulukossa esitetään poikkeamailmoitusten (HaiPro) määrä organisaatiomuutoksen jälkeen. Ilmoituksista yli puolet on lääkehoitoon liittyviä ja seuraavaksi yleisimmin tiedonkulkuun tai tiedonhallintaan liittyviä tapahtumia.

HaiPro-ilmoitukset (lkm)	loka	marras	joulu
Kotihoito	1	29	22
Kotisairaanhoido (asiakkaat, joilla ei ole kotipalvelua)	1	0	1

Seuraava raportointi kotihoidon tilanteesta tuodaan maaliskuun lautakuntaan.

Esittelijä	Perusturvajohtaja Liisa Niiranen
Päätösehdotus	Perusturvalautakunta merkitsee tiedoksi tilannekatsauksen kotihoidosta.
Päätös	Perusturvalautakunta päätti merkitä tiedoksi tilannekatsauksen kotihoidosta.

Perusturvalautakunta 31.05.2022 § 61

Valmistelu vs. Hoiva- ja hoitotyön päällikkö Marja Kivekäs ja vs. kotihoidon palvelupäällikkö Hilikka Timonen

Perusturvalautakunta käsitteli 14.12.2021 § 81 kotihoidon tilannetta kuullen henkilöstöä eri ammattiryhmistä. Henkilöstön kuulemisesta ja keskustelusta tehtiin lista kehitettävistä tai seurattavista asioista, joista raportoidaan perusturvalautakunnalle säännöllisesti. Edellinen raportointi on tehty 25.1.2022 § 5.

Seurattaviin kohtiin kuuluivat hoito- ja työvälineisiin liittyvät puutteet sairaspöissaolot sekä HaiPro- ilmoitukset.

Hoito- ja työvälineisiin on tehty korjauksia. Toivotut uudet leasingautot on hankittu. Tällä hetkellä odotetaan kahta autoa, jotka on tilattu leasing periaatteella. Lisäksi on sovittu, että palvelutarpeenarviointiyksikön auto on kotipalvelun käytössä viikonloppuisin.

Kotipalveluun on hankittu hoitovälinereput, jossa on asiakkaan voinnin arviointiin ja seuraantaan soveltuva hoitovälineistö. Reppu sisältää kynän ja muistiinpanovihkon, veranpainemittarin, verensokerimittarin

mittausliuskoineen, kuumemittarin, ensiapulaukun, otsavalon, mittanauhan, kengänsuojat, käsidesiä, hanskoja ja maskeja. Ensiapupakkaus puuttuu vielä. Hankinnan kokonaishinta on 8 978,03 €. Reppujen säilytykseen on lisäksi hankittu lukittavat kaapit. Reput on otettu käyttöön toukokuussa.

Tammikuun kokouksessa on puhuttu uusien tablettien hankkimisesta paikkariippumattomaan kirjaamiseen sekä digitaalisista screeneistä tiedon välittämiseen. Tabletteja ei ole hankittu, koska tarvetta uusille tableteille ei ole ollut. Sitä vastoin nykyiset tabletit pitää saada nykyistä aktiivisempaan käyttöön. Myöskään viestintää tehoistavia screenjä ei ole hankittu, koska koronatilanteesta johtuen kotipalvelu on ollut useassa eri työpisteessä. Tältä osin suunnittelu ja hankintojen tekeminen jatkuu vielä.

Sairaspoissaolot ovat laskeneet vuoden 2022 alusta lähtien, mutta ovat huolestuttavan isot koko alkuvuoden aikana. Tammikuussa on poissaoloja ollut 555, helmikuussa 535, maaliskuussa 383 ja huhtikuussa 277 (titanin mukaan). Poissaolojen määrä on ollut todella iso alkuvuodesta, kun koronatilanne oli pahimmillaan. Kun tilanne on parantunut, myös poissaolot ovat vähentyneet. Poissaolojen määrä kertoo kotipalvelun tilanteesta, jossa työssäjaksaminen on ollut korona-aikana koetuksella.

Koska psykososiaalinen kuormitus on kasvanut kotipalvelussa, on sitä pyritty vähentämään lisäämällä esimiesten läsnäoloa, viikottaisten tiimitiimien järjestämisellä, tiedottamisen lisäämisellä sekä tasapuolisella työsuunnittelulla. Työvuorosuunnittelua on arvioitu yhteistyössä työsuojelun kanssa. Esimiesten puuttumista epäasialliseen käytökseen työyhteisössä on tehostettu. Työhyvinvoinnin toimenpiteitä jatketaan.

Poikkeamisilmoituksia (HaiPro -ilmoituksia) eli vaarallisia tai vahingollisia asiakastilanteita liittyen esim. lääkehoitoon on kotihoidossa ollut tammikuussa 18, helmikuussa 6, maaliskuussa 6 ja huhtikuussa 8 kappaletta. Kotisairaanhoidossa ei ole ollut yhtään ilmoitusta tämän vuoden aikana. Koko kotipalvelun HaiPro ilmoitusten määrä on laskenut viime vuoden lopusta. Tässä mennään oikeaan suuntaan.

Seuraava raportointi kotihoidon tilanteesta tuodaan lautakuntaan syyskuussa.

Esittelijä	Perusturvajohtaja Liisa Niiranen
Päätösehdotus	Perusturvalautakunta merkitsee tiedoksi kotihoidon tilannekatsauksen.
Päätös	Perusturvalautakunta merkitsi tiedoksi kotihoidon tilannekatsauksen.

**Perusturvalautakunta 27.09.2022 § 104
41/05.01.00/2022**

Valmistelu	vs. Hoiva- ja hoitotyön päällikkö Marja Kivekäs ja vs. kotihoidon palvelupäällikkö Hilikka Timonen
	Kotihoidon tilannetta on käsitelty Perusturvalautakunnassa useamman kerran lähtien viime vuonna toteutetusta organisaatiouudistuksesta (14.12.2021 § 81, 25.1.2022 5 §, 31.5.2022 61 §). Kotihoidon seurantaa tehdään henkilöstön kanssa tehdyn kehittämissuunnitelman sekä AVI:n

selvityspyynnön pohjalta. Selvityspyyntö liittyy työntekijöiden runsaisiin poissaoloihin sekä poikkeamailmoitusten määrään (HaiPro).

Toukokuun kokouksessa on käsitelty hyvin perusteellisesti hoito- ja työvälineisiin liittyviä korjauksia. Niihin ei ole toukokuun jälkeen tullut uutta muulta osalta kuin, että hyvinvointiteknologiaa on lisätty kesän aikana lääkkeidenjaossa sekä etähoivassa. Tällä hetkellä on käytössä 36 (40) lääkerobottia sekä 12 (15) VideoVisit -laitetta. Lääkerobotit ”hoitavat” 882 kotihoidonkäyntiä/kk. Laitteistot on otettu hyvin vastaan alun vastustuksen jälkeen. Laitteita ei ole juurikaan palautunut asiakkailta. Päinvastoin tarvittaisiin lisää laitteita, koska kaikki lääkerobotit on jo varattu ensi kuun alusta lähtien.

Sairauspoissaoloissa on tapahtunut raju muutos parempaan suuntaan, sillä poissaolot ovat laskeneet merkittävästi. Tämä johtuu osittain koronatilanteen parantumisesta, mutta myös työhyvinvointiin, organisointiin ja johtamiseen on kiinnitetty erityisen paljon huomiota. Kotipalvelun viime syksyisen organisoitumuutoksen myötä lähiesihenkilöiden määrää lisättiin, mikä on jäməköittänyt toimintaa ja mahdollistanut lähiesihenkilöiden tavoitettavuuden ja läsnäolon työyhteisössä paremmin. Suora yhteydenpito työntekijöiden ja esihenkilöiden välillä on lisääntynyt arjen toiminnassa. Henkilöstön työhyvinvointia on tuettu myös ottamalla käyttöön ergonominen työvuorosuunnittelu, johon henkilöstö on voinut itse vaikuttaa sekä paremman esihenkilötilanteen myötä on voitu toteuttaa jokaisen työntekijän kanssa henkilökohtaiset kehityskeskustelut (aikaisemmin ryhmäkeskustelut).

Lisäksi K-tiimin (kuntouttava tiimi) perustaminen on tukenut työtehtävien priorisointia ja asiakkaiden palveluntarpeen oikeantasosta arviointia, jolloin on saatu palvelujen tarjonta paremmin kohtaamaan asiakkaiden tarpeen: asiakkuuksia on voitu myös päättää. Keväällä Perusturvalautakunta päätti kotihoidon arviointikriteereistä, mikä on myös antanut raameja toiminnalle. Asiakkuuksia ei ole tullut niin paljon kuin aikaisemmin ja niitä on myös voitu päättää esim. sairaalajakson jälkeisiä kotihoitopalveluja on voitu vähentää, kun tarve on vähentynyt. Aikaisemmin palvelut saattoivat jäädä ns. turhaan päälle.

Kotipalvelu on selvinnyt hyvin huolimatta siitä, että kesään lähdettiin 20 työntekijän vajeella. Tehtäviä on priorisoitu, omat työntekijät ovat joustaneet tehden ylimääräisiä vuoroja, työvoimapooli on ollut käytössä, ja lisäksi on käytetty vuokratyövoimaa. Hoitajapulatilanteessa kaikki keinot on otettu käyttöön, myös keikkalaisia on käytetty tarpeen mukaisesti. Tämä ei ehkä ole ollut kaikista edullisin keino, mutta sillä, että omat vakituiset ja määräaikaiset työntekijät ovat tehneet ylimääräisiä vuoroja ollaan tilanne työyhteisössä saatu tasaisemmaksi ja työntekijät tyytyväisemmäksi. Työntekijät ovat tehneet omien mahdollisuuksien mukaisesti työvuoroja, ketään ei ole pakotettu eikä kukaan ole tehnyt ns. liikaa töitä työsuojelullisesta näkökulmasta, vaan esihenkilöt ovat seuranneet työntekijöiden työtaakkaa ja tarvittaessa tähän on puututtu. Kotihoidon ylityöt ja korvaukset eivät ole nousseet verrattaessa edelliseen vuoteen. Tällä, että ollaan käytetty omia työntekijöitä myös palvelun laatu saadaan pysymään tasaisena ja hyvänä. Työntekijät tuntevat asiakkaansa ja heidän tarpeensa.

Pitkällä tähtäimellä työntekijätilanteen tasoittumisen oletetaan näkyvän myös HaiPro- ilmoitusten vähenemisenä. Tällä hetkellä muutosta edelliseen vuoteen ei vielä juuri ole. HaiPro ilmoituksia on tämän vuoden aikana tehty 68 (viime vuonna tammi-syyskuu 67 kpl). HaiPro ilmoitukset ovat yleensä lääke- ja nestehoitoon liittyviä (74,6 %) tai tiedonkulkuun

(33,3 %) liittyviä. Näihin voidaan vaikuttaa organisoinnin, johtamisen sekä työntekijöiden osaamisen kehittämisen kautta.

Työntekijöille on tarkoitus tehdä työoloselvitys marraskuussa. Tarkoitus on selvittää ennen Hyvinvointialueelle siirtymistä, onko tehdyillä toimenpiteillä saatu työolosuhteita paremmaksi.

Esittelijä

vs. Perusturvajohtaja Nina Matinlassi

Päätösehdotus

Perusturvalautakunta päättää merkitä tiedoksi kotihoitokeskuksen tilannekatsauksen.

Päätös

Perusturvalautakunta päätti merkitä tiedoksi kotihoitokeskuksen tilannekatsauksen.